

bb 56.

felhasználható 23.00 órától!

a magyar szocialista munkáspárt

fk szb zs

1972. augusztus 2.

központi bizottsága meghívására hazánkba érkezett a svéd baloldali párt - kommunisták héttagnó tanulmányi küldöttsége, sven persson-nak, a központi bizottság tagjának vezetésével. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren dr. perjési lászló, az mszmp kb külügyi osztályának helyettes vezetője fogadta. /mti/

-.-

- v é g e -

20.58/szb

N° 2/05

- 34 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fiume-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1972. augusztus 3.

bb 1. „ Libegő,, az alpokban - magyar siliftek és felvonók ausztriába

i ba/fk/ny ie hgy

1972. augusztus 3.

augusztus első napjaiban indítja utnak a nikex az első 60 sikabint, amelyek a gross glocknertől a kitzbühelig az osztrák alpok legnépszerűbb téli sport üdülőhelyein teljesítenek majd szolgálatot.

a nikex első ízben szerzett ilyen megrendelést a berendezések kivitelezőjének, a hajtómű és felvonógyárnak. az idén augusztustól novemberig 100 négyszemélyes sikabint szállítanak az osztrák megrendelőnek, a girak cégnek mintegy 2 millió schilling értékben. a sikabinok mellett számos egyéb felszerelést is exportálnak, amelyeket a hafe nyiregyházi üzemében gyártanak. itt a jánoshegyi libegőhöz hasonló berendezések, tartó vasszerkezetek, ülések és a felvonó vezetékeit irányító szerkezetek készülnek az osztrák cég megrendelésére. az idei szállítások összértéke meghaladja a 4 millió schillinget.

a következő esztendőre a girak cég újabb nagyobb megrendelést helyezett kilátásba, amelynek értéke elérheti a 10 millió schillinget. elsősorban a már eddig is szállított zárt sikabinok szállításáról van szó, de esetleg részben külföldi dokumentáció, részben hazai tervek alapján készülő sífelvonó berendezéseket is exportálnak. a négyszemélyes kabin után elkészítik a 6 személyes silift első példányát is.

a következő években valószínűleg lehetőség nyílik a kooperációra is, de addig is magyar szerelők szerelik és állítják össze majd a helyszínen a magyar berendezéseket. /mti/

-i-

N^o

bb 2. száz kereskedelmi és vendéglátó egységgel gazdagodott a balaton partja

vid/ká/ny hgy

1972. augusztus 3.

a balaton idegenforgalma ez évben várhatóan meghaladja az 1975-re tervezett szintet. erről tanuskodnak az idegenforgalmi szervek statisztikái. a tó üdülőtelepein egyidejűleg általában 35 ezer külföldi és 165 ezer hazai vendég tartózkodik, s ehhez vikenapokon további soktízezer kiránduló vendég számítható.

a kereskedelem és a vendéglátóipar a 40 tóparti telep idényjellegesen és a vendégsereg eltérő igényei ellenére teljes ellátásra törekszik. a törekvések jegyében az idén tavasszal gyorsfejlesztési program végrehajtásához láttak hozzá. a program szerint az idén mintegy száz kereskedelmi és vendéglátó egységgel gazdagították a balaton üdülővidékét. az új egységek jórészt az elmúlt hetekben megnyitották, kisebb részük építése pedig befejezéshez közeledik. a többi között ábc áruházak, büfék, zöldség-gyümölcsárúsító pavilonok, vegyesiparcikk és ajándékboltok épültek./mti/

-.-

bb 3. miért lassu a villamosközlekedés ?

i /don/ny zs la

1972. augusztus 3.

a bkv sinhálózati vizsgálata szerint a fővárosban ismét nőtt a „nyugdíjazásra”, érett sinek hossza. jelenleg több mint 40 kilométer hosszúságú vágányt kellene azonnal felújítani, csknem 30 kilométeren pedig nagyjavítást végezni. az idei pályáépítési terv szerint összesen 22 kilométeres hosszúságban fektetnek le új sineket a régiók helyébe. így például új vágányt kapnak az erzsébet királyné utján, a fehérvári uton, a gubacsi uton, a határ uton és a lehel uton közlekedő villamosok.

a tömegközlekedés lebonyolításában hosszabb ideig jelentős szerepük lesz a villamosoknak - mondják a közlekedési szakemberek - ezért a vágányépítés mellett hasonló fontosságú a sinhálózat rendszeres karbantartása. ez annál is inkább szükséges, mert a villamosok sebességét korlátozó „lassujelek”, számát megint növelni kellett. a vágányokon óránként átlagosan 15 kilométeres sebességgel kellene közlekedniük a villamosoknak, ezzel szemben nem ritka, hogy maximális sebességük mindössze 5-10 kilométer. a „lassujelek”, közül például negyven maximálisan 5 kilométeres sebességet engedélyez. nagy részük fontos csomópontot érint. így például a moszkva téren, a főváros legforgalmasabb helyén, valamint az erzsébet hid budai hídfőjénél és a mórlicz zsigmond körtér villányi uti kereszteződésénél csak 5 kilométeres sebességgel közlekedhetnek biztonságosan a villamosok. a lassujelek által érintett vonalszakaszok összesen ötven kilométert tesznek ki./mti/

-.-
-2-

M

bb 4. római kori gát pátkán

vid-ká szb hgy

1972. augusztus 3.

pátkán, ahol a velencei-tavi víztározórendszer második „vízkamráját”, a nyolcmillió köbméter vizet tartalmazó pátkai tározótavat építik, munka közben egy régi, valószínűleg római korból származó gátra bukkantak a munkások. a gátat kitűnően megépítették a hajdani mesterek, évszázadokon át ellenállt az idő romboló hatásának. a régi gát érdekessége, hogy kövei kicsit ferdén helyezkednek el. a szakemberek feltételezik, hogy a hajdani pátkai gátat egy régi földcsuszamlás ereje ferdítette el. /mti/

-.-

bb 5. az országos ifjúságpolitikai és oktatási tanács irányelvei a középiskolai tanulmányi ösztöndíj-juttatásról

i vt/ik szb zs

1972. augusztus 3.

egy korábbi kormányhatározat úgy intézkedik, hogy a fizikai dolgozók tenetséges és szorgalmas gyermekei középiskolai továbbtanulásának elősegítésére a vállalatok és a szervezetek anyagi eszközeit is felhasználva 1973. szeptember 1-től ösztöndíjat - tanulmányi segélyt - kell biztosítani a központi ifjúságpolitikai alap támogatásával. az országos ifjúságpolitikai és oktatási tanács - a szakszervezetek országos tanácsával, a termelőszövetkezetek országos tanácsával, a fogyasztási szövetkezetek országos tanácsával és az ipari szövetkezetek országos tanácsával egyetértésben - meghatározta az ösztöndíj-juttatás irányelveit.

a tanulmányi ösztöndíjat pályázat útján az a viii. osztályos általános iskolai tanuló nyerheti el, aki gimnáziumban vagy szakközépiskolában kíván továbbtanulni; legalább egyik szülője fizikai dolgozó; családjában az egy családtagra eső havi jövedelem nem haladja meg az 1300 forintot; az általános iskola viii. osztályában félévkor tanulmányi átlaga 4-nél magasabb. ugyancsak elnyerheti az ösztöndíjat a gimnázium /szakközépiskola/ olyan i., ii. és iii. osztályos tanulója, aki jöllehet az általános iskola viii. osztályában nem pályázott, vagy kérését elutasították, de az ösztöndíj feltételei fennállnak és pályázatát a középiskolai diák-szociális bizottság elfogadta.

a középiskolai ösztöndíj-pályázatokat minden év január 31-ig hirdetik meg. a kérelmeket február 15-ig kell benyújtani az általános iskola igazgatójához /középiskolai tanulóknak esetében a középiskola igazgatójához/. az ösztöndíj-juttatást tanévenként - első alkalommal a középiskola első évfolyamán - a tanév utolsó negyedében felülvizsgálják. ennek célja annak megállapítása, hogy az ösztöndíjban részesülőknél a juttatás feltételei továbbra is fennállnak-e, valamint, hogy tanulmányi előmenetelük és közösségi magatartásuk alapján érdemes-e a további ösztöndíjra. a középiskolában az ösztöndíj megtartásának, illetve elnyerésének tanulmányi feltétele az, hogy a diák félévkor legalább két érettségi tantárgyból „jó”, osztályzatot érjen el, elégtelen osztályzata pedig egy tárgyból se legyen./mti/

-.-
-3-

fik

bb 6. nagyvázsonyban megelevenedik a történelem - augusztus 4-5-6-án rendezik meg a kosztümös lovasjátékokat

vid-ká szb hgy

1972. augusztus 3.

a veszprém megyei idegenforgalmi hivatal, a balatonturist az idén augusztus 4-5-6-án ismét megrendezi a történelmi lovasjátékokat nagyvázsonyban. a hagyományos programot nemzetközi díj-ugrató verseny, díjlovaglás, négyes fogatok akadály- és ügyességi hajtóversenye, továbbá kutyabemutató egészíti ki.

a nagyvázsonyi vár történelméhez fűződő végvári és kuruckorabeli bemutató - amelyen a gyalogos szereplőkön kívül 67 kosztümös lovas vesz részt - az idén kiegészül azzal a jelenettel, amely mátyás király és kinizsi pál első találkozását idézi. a legendabeli malomkövet ezuttal műanyagból formálták meg.

a balatonturist a nagyvázsonyi egykori zichy kastély parkjában ötezer ülőhelyről gondoskodott. a rendezőség nagyérdeklődésre számít a balatonon nyaraló hazai és külföldi üdülők körében is. a tó északi partjának több üdülőttelepéről különjáratu autóbuszok szállítják majd mindhárom napon az érdeklődőket nagyvázsonyba. /mti/

bb 8. tejárusításhoz is kötelező a hitelesített mérce

i kf/pá szb le

1972. augusztus 3.

az igényeknek megfelelően egyre több üzletben, vendéglátóhelyen árusítanak tejet és egyéb reggeli italokat kímélve, poharanként. az ellenőrzések azonban megállapították, hogy sok helyen szabálytalanul, közvetlenül műanyagpohárba öntve szolgálják ki a tejet. miután a műanyagpoharak a gyártásból eredően változó ürtartalmúak, így fennáll a lehetősége a súlycsökkentésnek, a fogyasztók megkárosításának.

a belkereskedelmi minisztérium most megjelent állásfoglalása ezért figyelmezteti a kiskereskedelmi és vendéglátóipari vállalatokat - s egyben tájékoztatja arról a fogyasztókat is, - hogy a tej és az egyéb reggeli ital kíméléséhez csak hitelesített mérce használható. /mti/

..-

-4-

bb 7. több a könyv és az olvasó - kevés az olvasóterem - felmérés a budapesti könyvtárak helyzetéről

i nn/fk szb zs

1972. augusztus 3.

a szabó ervin könyvtár munkatársai felmérést készítettek a fővárosi könyvtárainak helyzetéről. megállapították, hogy javult a kerületi könyvtárosok együttműködése az iskolákkal, a tanulókkal is. ugyanakkor a rendkívül rossz helyiség-viszonyok miatt folyamatos és nagymérvű állomány-mozgatásra van szükség. a helyiséghiány is oka, hogy a nagy olvasógárdájú, de kis helyiségekben működő egységeknél elsősorban a szakirodalomról mondanak le más tárgyú művek javára.

a szabó ervin könyvtár kerületi fiókjai 167 féle folyóiratot járatnak, majdnem 3500 példányban. példányszám szerint az élet és tudomány vezet, melyet az ezermester, a nagyvilág, a kortárs és az új írás követ. huszonnégy könyvtárban a könyvtári munkatársak könyvismertető előadásokat rendeznek rendszeresen az újonnan beszerzett művekből.

az összevételek szerint az év elején 123,096 beiratkozott olvasója volt a könyvtáraknak. érdekes az olvasótábor foglalkozás szerinti összetétele. legtöbb a nyugdíjas: 30,802. a középiskolás olvasók száma 24,058, a szak- és betanított munkásoké 22,465. a vezetők és szakalkalmazottak táborából 14,530 volt a beiratkozott olvasók száma.

figyelmetre méltóak a forgalmi adatok is. a szépirodalom vezet 26.7 százalékkal, az új magyar irodalom ezen belül 23.1 százalék, a régi magyar irodalom 7.5 százalék, a világirodalom klasszikusai iránti érdeklődés pedig 11.8 százalék volt.

az elmúlt évben nemcsak az olvasók száma, hanem a könyvállomány is gyarapodott. 1971-ben 1 millió 637,411 könyv között válogathattak az érdeklődők. a fővárosi szabó ervin könyvtár munkatársai könyvbeszerzésre több mint 3 millió forintot költöttek, különösen sok könyvet vásárolt az angyalföldi 4-es, a vi. kerületi 10-es, az újpesti 28-as és a sashalmi 32-es könyvtár. az a tapasztalat azonban, hogy a központi könyvtárból nem elegendő arányban egészítették ki a könyvtárak állományukat.

a felmérés megállapítja, hogy könyvtárakban általában jó volt a propaganda munka. a kerületi könyvtárakban 1971-ben 513 rendezvény volt, aktuális politikai, társadalmi kérdésekről, természettudományos problémákról. /mti/

-5-

M

bb 9. augusztus filmajdonságai a televízióban

1 nn/fk/ny zs hgy

1972. augusztus 3.

a tévé augusztusi filmbemutatói széles választékot ígérnek szerepel a programban világhírű művészfilm, társadalmi dráma és szórakoztató vígjáték, krimi is. fellini 1959-ben készült kétrészes produkciója, az édes élet, néhány éve a mozikban is emlékezetes sikert aratott. a ,, felújítás,, ujdonsága, hogy ezúttal szinkronizált változatban kerül a nézők elé. a tavalyi moszkvai filmfesztiválon kitüntetett isten hozta őrnagy ur című magyar film is az igényes, társadalmi mondanivalót kedvelő közönséghez szól. történelmi tényeket idéz fel a westerplatte című lengyel produkció. éjszakai előadásban kerül a képernyő hívei elé fellini másik különleges műve, a ,, julia és a szellemek,, is.

izgalmas, váratlan fordulatokban bővelkedő alkotás a filatelista halála című szovjet bűnügyi film. a mikszáth- kedvelőknek, s a romantikus történetek rajongóinak szerez örömet majd a beszélő köntös című magyar film. rangos, műfajában is emlékezetes filmalkotást is bemutatnak a következő hetekben a televízióban, gene kelly-vel az ,, egy amerikai párizsban,, című produkciót. a maigret-sorozat ,, az elveszett élet,, című epizóddal folytatódik.

a kettős, kísérleti műsoron vetítik ,, az l- alakú szoba,, című amerikai filmet. ugyancsak itt láthatják a nézők a ,, foglyok hite,, című jugoszláv és a ,, megtorlás völgye,, című amerikai produkciót. ez utóbbi főszereplője burt lancaster. jack london elbeszélésének adaptációja az élet szeretete címmel kerül képernyőre./mti/

.-

bb 10. új formátumu bibliofil könyvek a gyomai kner nyomdából

vid/ká/ny hgy

1972. augusztus 3.

a világhírű gyomai kner nyomdában művészi kivitelben, s új formátumban jelennek meg a művészettörténeti kiadások, verses kötetek, regények. öt könyvkiadó megrendelésére készítik a bibliofil könyveket 10x17 centiméteres nagyságban. diósgyőri bordázott papíron, garamond antikva betűkkel szedik goethe, robert burns, szergej leszenyin, juhász ferenc, janus pannónius és más költők halhatatlan sorait. a kner nyomdában 1972-ben 900 ezer bibliofil kötet jelenik meg./mti/

-6-

NA

bb 11. izmos párbajtőrívívők, pehelysúlyú futónők - antropológusok segítségével a jövő élsportolóinak felkutatásához

1 ob/pá/ny zs hgy

1972. augusztus 3.

oláh béla, az mti tudományos munkatársa írja:

az olimpiai előkészületek finisében a sportpályákon sorra születnek a kiváló teljesítmények, a néhány éve még elérhetetlennek tűnt eredmények. mindez alátámasztja a megállapítást, hogy az egyes sportágak művelésére legalakalmasabb fiatalok kiválasztása mindig nagyobb körültekintést, tudományos megalapozottságot igényel. a különféle sportágak szakembereinek dolgát különösen az nehezíti meg, hogy a kiválasztásnál zömmel csak szubjektív gyakorlati tapasztalataikra támaszkodhatnak és nagyon kevés objektív ,, iránytű,, áll rendelkezésükre. egyebek közt ez adta az indítékot, a magyar antropológusoknak, hogy aktívan, sőt magas szinten sportoló nők közreműködésével alkattanai vizsgálatokat végezzenek, a tudományos fölmérés a közelmúltban fejeződött be. a vizsgálati munkáról és a tapasztalatokról dr. eiben ottó, az elte embertani tanszékének adjunktusa a következőket mondja:

- szaktudományunk teljes intenzitással kapcsolódott be a sportolók kiválasztásával összefüggő kérdések megoldásába. egzakta mérési, vizsgálati eredmények rendelkezésre bocsátásával igyekszünk segíteni sportszakembereinket. ezzel lehetővé válik, hogy ezentúl az ifjú sportolók ,, kiszemelésé,, ne véletlenszerű esetlegességek alapján történjék, hanem biztonságot nyújtó tudományos eszközök felhasználásával.

- a nagyszabású vizsgálat-sorozat az európa bajnokságon résztvevő, élsportoló atlétanőkön végeztük. a mérési adatokat azután összehasonlítottuk a testnevelési főiskola ugyancsak intenzív edzéseket végző hallgatóinak, majd pedig az egyik tanítóképző intézet átlagteljesítményű fiataljainak hasonló adataival. ennek a kontrasztnak a segítségével véltük megállapítani az eredményes kiválogatás alaptényezőinek tekinthető legfőbb jellemzőket. pontosan félszáz testméretet vettünk fel minden megvizsgált személyről. az atlétikán belül sportágakra bontva vettük szemügyre az adatokat és egyszerű antropometriai módszerekkel érdekes jellemzőket állapítottunk meg. a rendkívül sok testméretet - komputerre alkalmazott módszerrel - néhány komponensbe sűrítve úgy irtuk le, hogy azok sportorvosoknak és szakvezetőknek, edzőknek és a sportolók ,, elirányításával,, foglalkozó szakembereknek hasznos információt adnak. izelítől néhány vizsgálati megállapítás:
/folyt köv/

-7-

NA

bb 11. / izmos párbajtőrívők....folyt/ny

- futónők közül a vágtázók a többi atlétanőhöz viszonyítva alacsonyok / 165.3 cm/ és testsúlyukat illetően is az alsó súlycsoportokba tartoznak. alacsony termetüket főként a rövid törzs magyarázza, lábaik ugyanakkor viszonylag hosszúak. az antropológiai jellemzők szerint például nemesháziné márkó margit olyannyira megközelíti a vágtázók jellemző testalkatát, hogy akár „ ideális sprinternek, is tekinthetjük.

- a legerősebb és legizmosabb vágtázók a gátfutónők. testméretük közel azonos a vágtázókkal, de a törzsük valamivel hosszabb és erősebb, alsó végtagjuk viszonylag rövidebb és nagyon fejlett.

- a középtávfutók leginkább lineárisak, karcsúak és egyben a legalacsonyabbak is / 164.8/; súlyban is a legkönnyebbek. törzsük viszont a leghosszabb és a legkeskenyebb valamennyi futónő között, mellkasuk tág. izomzatuk meglepően vékony ahhoz a fantasztikus kitartó munkához képest, amit teljesítenek.

- a magasugrók nagyon magasak / 172.8 cm/ de a távolugrók is csak két centivel alacsonyabbak. a legmagasabbak azonban a díszkoszvetők / 174.9 cm/ - a megvizsgáltak közül még a legalacsonyabb is 165 centi fölött volt. súlyra is „ egyeduralkodók „ 81.5 kg-mal.

- a továbbiakban - a testnevelési főiskola kutatóintézetének nagyszabású komplex kutatása részeként - több sportág hazai válogatott keretének hasonló alkattani vizsgálatát végezzük el. legutóbb például a csepel labdarúgó csapatát és a vívóválogatott tagjait vizsgáltuk. bár az adatok feldolgozása még nem fejeződött be, azt máris elmondhatjuk, hogy a vívók észrevehető izomossága atlétikus képzettségükre vezethető vissza. e téren különösen a párbajtőrívők emelkednek ki. az atlétanőkhöz viszonyítva egészen más sportmozgást végző vívónők, akik ugyan csak a nemzetközi élvonalat képviselik, az atlétanőkhöz hasonló testalkati komponenseket mutatnak fel./mti/

..-

-8-

bb 12. helytörténeti kiállítás nyílik a helyreállított sátoraljajuhelyi egykori megyeházán

vid-ká szb hgy

1972. augusztus 3.

borsod megye zempléni részének egyik jellegzetes műemléke a sátoraljajuhelyi egykorim megyei tanácsház. a 18. században épült egyemeletes épületben jelenleg a városi tanács és a járási hivatal szakosztályai működnek. a műemlék nemcsak építészet-történeti érték. tanácsstermében - amely megőrizte korhű berendezését - mondta el első beszédét kossuth lajos. az udvari rész boltíves szobáiban rendezte az akkori megye levéltárát a szomszédos széphaalom községben élő „szent öreg, kazinczy ferenc, aki hét éven át naponta gyalog tette meg az utat. az általa rendezett rész is korhű állapotban maradt fenn.

a múlt században az épületet átalakították, földszinti oszlopocsarnokát befalazták. a műemléki centenáriumi év alkalmából most az elfalazott részt kibontják, s az oszlopocsarnokot eredeti formájában állítják helyre. az új hivatalház megépítése lehetővé tette, hogy a földszinti, boltíves szobákból a hivatalokat kiköltöztessék. a tervek szerint ezekben a helyiségekben helytörténeti muzeumot rendeznek be. itt kap helyet többek között a város többévszázados múltját bemutató tárlat. kiállítják a hegyaljai szőlőművelésre vonatkozó emlékeket, az aszukészítés eszközeit. több mint háromszáz éve ugyanis a város határában levő oremus nevű szőlő terméséből készítette az első aszubort sepsi laczkó máté.

számos könyvritkaság, köztük a vizsolyban nyomtatott első magyarnyelvű biblia, zemplén irodalmi életét bemutató ósnyomtatványok, a szőlőművelésre és borkezelésre vonatkozó egykori könyvek és feljegyzések egészítik ki majd a tárlatot. /mti/

..-

-9-

bb. 13 utnak indították az első szállítmányokat a brnoi vásár magyar kiállító

1/sb/rj 1e hgy

1972. augusztus 3.

magyarország rendszeres vendége, hagyományos kiállítója a brnoi nemzetközi gépipari vásárnak, amely az idén szeptember 8-án nyitja kapuit. a hungexpo szervezésében 17 külkereskedelmi és egyéb vállalat a tavalyinál nagyobb, összesen 1700 négyzetméternyi területen vonultatja fel legkorszerűbb termékeit. azokat az árukat állítják ki, amelyek - piackutatásaik alapján - különösen nagy érdeklődésre tarthatnak számot csehszlovákiában. bemutatják a kgst-tagországok egyes vállalataival ipari kooperációban készített közös berendezéseket, s azokat a cikket, gyártmányokat, amelyeknek előállításában további kooperációra, szakosításra nyílhatna lehetőség.

a sokoldalú magyar-csehszlovák kapcsolatoknak megfelelően^{a)} brnoi vásáron magyarország az egyik legnagyobb kiállító. az idén nemcsak a magyar kiállítási terület növekedett, hanem a bemutatott termékválaszték is, hiszen a múlt évi hat helyett nyolc szakterület képviselnek a magyar kiállítási áruk. a kiállításra kiválasztott termékek első szállítmányait már utnak indították. érdeklődésre tarthat számot a technimpex lyukszalag-vezérlésű esztergagépe, továbbá a magyar optikai művek különleges kódteodolitja, a teljesen automatizált földmérési berendezések első tagja, amely önműködően jegyzi a vízszintes és függőleges szögértékeket, s lyukszalagra írja, ahonnan megfelelő eszközök közbeiktatásával automatikusan készül el a szintvonalas térkép. a metrimpex bemutatja a 100 megaherzes oszcilloszkópot, amelyet a világon csak egyedül magyarország gyárt. az elektroimpex kiállítja a magyar találmány alapján elkészített telexhibajavitót, amely a telexközvetítés hibáit korrigálja, s lehetővé teszi a zavartalan vételt.

a több száz magyar termék bemutatásán túlmenően a videoton és a transelektro információs irodával vesz részt a vásáron, hogy tájékoztassa az érdeklődőket a gazdag választékú magyar kínálatról. /mti/

--

8.10 rj

900 G

- 10 -

bb. 14. sugárzó sávfűtés az iskolákban - befejeződött a többéves kutatási program

1/sb/fk/rj 1e hgy

1972. augusztus 3.

az építéstudományi intézet kutatói az országos közegészségügyi intézet orvos-kutatócsoportjával közösen befejezték az iskolák fűtésének korszerűsítését célzó többéves kutatási programot. azt vizsgálták, hogy a mennyezetre szerelt sugárzó fűtőtestek, sugárzó ernyők alkalmazásában milyen műszaki megoldás a legjobb a tanulók kellemes közérzetének kialakításában, s a beruházási költségek csökkentésében egyaránt. egyes külföldi tapasztalatok szerint ugyanis a sugárzó fűtéssel ellátott irodákban és oktatási intézményekben fejfájásra és szellemi teljesítőképességük csökkenésére panaszkodtak a benttartózkodók. ezeket a problémákat kellett a hazai környezetben is ellenőrizni és megfelelő műszaki megoldást találni.

a többéves kutatási program alapján elvégzett mérésekkel csaknem 12 ezer légtechnikai adatot és majdnem 60 ezer fiziológiai adatot rögzítettek a kutatók, s elektronikus számítógépekkel dolgozták fel a vizsgálati anyagot. így megtalálták a helyes műszaki megoldást, amelynek az a lényege, hogy a mennyezeten csak néhány sávbán helyeznek el sugárzó fűtőtesteket. így módon nem éri a tanulókat annyi hőszugár, hogy közérzetüket, szellemi teljesítőképességüket hátrányosan befolyásolná.

két fűtési időnyben a xi. kerület bikszádi uti általános iskola 13-14 éves tanulóinak osztályaiban végeztek gondos vizsgálatokat. a kísérletek teljes sikerrel jártak. a kutatók megállapították, hogy a sugárzó sávfűtés alkalmas iskolai tantermekben, irodákban egyaránt. kidolgozták az új fűtési módszer méretezési előírásait is. ebben határozták meg azokat a hőszugárzási értékeket, amelyeken belül alkalmazható az új módszer. a szokásos radiátoros fűtés beruházási költségeihez viszonyítva a sugárzó sávfűtés 10-30 százalékkal olcsóbban valósítható meg, s ugyanakkor ez a megoldás iskola-higiéniailag is kedvezőbb, mert a sugárzó hő hatására a tanterem levegője kevesebb port ragad fel, mint radiátorfűtés esetén.

az új módszer iránt jónéhány építésügyi vállalat érdeklődött már. az évm könnyűszerkezetes programirodája pedig még egy próbát tart. a budafoki kísérleti lakótelep óvodájában szereltetett fel sugárzó sávfűtést, s ha ezek a mérések is igazolják a kutatók megállapításait, akkor általánosan elterjesztik majd a könnyűszerkezetes módszerrel épülő iskolákban, óvodákban és egyéb létesítményekben. /mti/

--

8.20 rj

900 G

- 11 -

bb. 15. egymillió palack jugoszláv sör - augusztusban indul a „morzsa-vonat”, - tovább bővül zalában a kishatármenti árucserforgalom

vid/ká/rj hgy

1972. augusztus 3.

az évről-évre eredményesen fejlődő kishatármenti árucserforgalom legujabb állomása: egymillió palack pasztörizált jugoszláv sör bővíti a választékot zala megyében. a jugoszláviai maribor városkából eddig már 650 000 palack sör érkezett. a fél literes palackokban árusított pils-márka a zalaiak kedvence lett. a kölcsönösség jegyében, a megállapodások értelmében, a napokban mura-szombatra különböző mezőgazdasági szerszámárukból indítanak rakományt zalából, augusztusban pedig indul a „morzsavonat”, a jugoszláv partnerek ugyanis tetemes mennyiségű zsemlemorzst rendeltek a zalaiaktól.

hódit a szomszédos ország vásárlóinak körében a zalai dióbél is: a terméstől függően az idén legalább 300 mázsa szállítására kötöttek szerződést. ugyanakkor a hazai piacon jelenleg hiánycikk a kerékpárok hátsó lámpája, ebből 20 000 darabot hoznak be hamarosan jugoszláviából. a magyar háziasszonyok kedvelik a jugoszláv ételizesítőket is, s a szerződések értelmében nem lesz hiány ezekből az idén sem.

a gyógyvizek hazai kedvelői bizonyára örömmel fogadják, hogy hamarosan kapható lesz a radenski borvíz, amelynek rendkívül gazdag az ásványtartalma. a kermi minőségvizsgálata kedvező, s már csupán a köjál jóváhagyására várnak a kereskedelmi szakemberek.

jugoszláv felsőruházati cikkekből és kötöttárukból nagyszabású divatbemutatót terveznek szeptemberben zalalövőn.

a határmenti árucsera jól szolgálja tehát eredeti célját; bővül az áruválaszték, javul az áruellátás mind a zalai, mind a jugoszláv határmenti területen. jellemző, hogy 1970-ben még csak 62 000 dollár értékben vittek ki különböző áruféleségeket jugoszláviába, tavaly pedig már a 94 000 dollárt is meghaladta az exportérték és az idei első félévi eredmények alapján a szakemberek arra számítanak, hogy ez az összeg tovább emelkedik. hasonló mértékben kedvezően alakult az árubehozatal is: tavaly több mint 62.000 dollár értékű volt. /mti/

8.25 rj

900 Gae

- 12 -

bb. 16. tizezer mesterségesen tenyésztett vadkacsa tatán

vid/ká/rj hgy

1972. augusztus 3.

a tatai állami gazdaság területén is megkezdődött a vadkacsa vadászat. a szezon minden napjára várnak vendégvadászokat ausztriából, olaszországból, franciaországból, akik gazdag zsákmány reményében cserkészhetnek a vizek mentén. mintegy 10 000 mesterségesen tenyésztett vadkacsát bocsátottak ugyanis szabadon. a szárnyasok keltetőházakban bujtak ki a tojásokból. az állandó törzsállomány bőséges utánpótlást biztosít, mert míg természetes környezetben évenként csak 12-16, az istállókban elhelyezett nádfészkekben 60-90 tojást is rak egy-egy vadkacsa. /mti/

-. -

bb. 17. bulgáriába utazott az állami népi együttes

t/nn/pá/rj zs hgy

1972. augusztus 3.

csütörtökön tiznapos bulgáriai vendéggjátékra utazott az állami népi együttes. a mintegy 100 főnyi társulat most turnézik első alkalommal a baráti szocialista országban, ahol ezuttal hét előadást tartanak. a magyar táncosok, énekesek és népzeneészek, akik az idén már románában és Lengyelországban is jártak, többek között a burgaszi nemzetközi folklór fesztiválon lépnek fel, és izelítőt adnak tudásukból számos más bulgáriai helységben, többek között a napospart üdülőtelepein, sztara zagorán, plovdivban és szófiában is. az együttes műsorán az ecseri lakodalmas című produkció szerepel, illetve ennek egy kibővített koncertváltozata. a tervek szerint művészeink augusztus 13-án érkeznek vissza budapestre. /mti/

-. -

8.32 rj

900 Gae

- 13 -

bb. 18. a budapesti távbeszélő igazgatóság

1/vt/tr/rj -cz

1972. augusztus 3.

ügyeletétől kapott tájékoztatás szerint csütörtökön délelőtt 10 óráig újabb kábelbeázásról nem érkezett jelentés, így a főváros területén a távbeszélő forgalom zavartalan volt. számolni lehet azonban azzal - mondták, - hogy ha az esőzés huzamsabb ideig tart, beázás következtében ismét hibák keletkeznek a kábelhálózatban. ezek kijavításáról az igazgatóság műszaki dolgozói - akárcsak az elmúlt héten- azonnal gondoskodnak.
/mt1/

..-

bb. 19. olcsóbb lett a kelkáposzta, a zöldpaprika, az uborka, a görögdinnye és a szőlő

1/vt/tr/rj -cz

1972. augusztus 3.

csütörtökön 98 vagon áru érkezett a nagyvásártelepre. az esőzés ellenére a forgalomba kerülő árumennyiség kedvezőnek mondható. olcsóbb lett a kelkáposzta, a zöldpaprika, az uborka, a görögdinnye és a szőlő. kisebb mértékben emelkedett a zöldbab és az őszibarack fogyasztói ára.

a felhozatal, illetve az árak a következőképpen alakultak:

burgonya 2400 mázsa /3.60/, fejeskáposzta 240 mázsa /2/, kelkáposzta 173 mázsa /3/, paradicsom 890 mázsa /3.60/, zöldpaprika 960 mázsa /5.60/, uborka 400 mázsa /1.80/, zöldbab 57 mázsa /6/, főzötök 35 mázsa /2/, főzőhagyma 250 mázsa /3.80/, sárgadinnye 790 mázsa /4.60/, görögdinnye 980 mázsa /4.40/, alma 86 mázsa /9.60/, körte 90 mázsa /8/, szilva 194 mázsa /4/, szőlő 155 mázsa /12/, őszibarack 1722 mázsa 4 ft-től 9.60 ig. /mt1/

..-

11.08 rj

- 14 -

lc 1120
2

bb. 20. Lakásépítés, érdekvédelem - együttműködés a zala termelőszövetkezeti fiatalokért

vid/ká/rj -cz

1972. augusztus 3.

száz termelőszövetkezeti tag közül átlagosan mindössze 5 fiatalabb 25 évesnél zala megye 104 közös gazdaságában. az előre-gedés veszélye is sürgette a megye illetékeit, hogy hatékonyan megvizsgálják; miképpen lehetne vonzóbbá tenni a fiatalok számára a termelőszövetkezeti munkát. ennek jegyében ülésezett csütörtökön az észak-zalai termelőszövetkezetek területi szövetségének elnöksége, és egyebek között megtárgyalta a megyei kisz bizottsággal kötött együttműködési tervet.

az együttműködés értelmében a két testület mindent megtesz, hogy tovább növekedjen a fiatalok száma a közös gazdaságokban. számítanak a fiatalokra az új, korszerű termelési, tenyésztési technológiai eljárások meghonosításában, azok elterjesztésében. elsősegítik folyamatos foglalkoztatásukat. gyarapítják az ilyen munkahelyek számát. kölcsönösen közreműködnek az általános iskolások mezőgazdasági pályaválasztásának elősegítésében, az iskolai és az üzemi mezőgazdasági szakkörök szervezésében. feladatuknak tartják a mezőgazdasági szakmunkástanulók számának növelését, a szakmunkás-képzés tartalmi színvonalának emelését, szakmai tanfolyamok szervezését.

a megállapodást kötő két szerv kezdeményezi, hogy a termelőszövetkezetekben indítsanak lakásépítési akciókat. a nagyobb kedvezmény és kölcsön érdekében szorgalmazzák falun is a többszintes lakásépítést. támogatják a fiatalok kulturális és sportolási igényeinek kielégítését, az anyagi alapok célszerű felhasználására a szövetség javaslatot dolgoz ki a termelőszövetkezetek számára. /mt1/

..-

11.30 rj lc 1130

- 15 -

bb. 21. nagyobb körültekintést - neb vizsgálat csongrádban

vid/ká/rj -cz

1972. augusztus 3.

a csongrád megyei népi ellenőrzés megvizsgálta a megyei nagy és kiskereskedelmi vállalatok, valamint szövetkezetek egy részénél, hogy a fogyasztási cikkek importja milyen háttal van a lakosság ellátására. egyebek között megállapították, hogy egyes élelmiszercikkek importja, főleg a tetszetősebb csomagolás tekintetében, jó hatást gyakorolt a hazai iparra. a háztartási és vegyi szakmában azt tapasztalták, hogy az import cikkek behozatalát követően bővült a hazai ipar termékösszetétele. így például festékanyagoknál és a háztartási mosószereknél a hazai áru kiszorította az import nagy részét. rámutattak arra is, hogy a ruházati importcikkek magasabb árszintje egyes hazai áruk tekintetében áruk emeléséhez vezetett.

amint a csongrád megyei neb csütörtökön szegeden tartott ülésén megállapították, még nem megfelelő e koordináció a bel- és a külkereskedelmi vállalatok között. sokszor előfordul párhuzamos árubeszerezés az importot bonyolító különféle szervek részéről. az importtal kapcsolatos döntéseknél jobban figyelembe kellene venni a fogyasztók igényeit. a kereskedelmek ugyanakkor több és rendszeresebb információra lenne szüksége arról, hogy milyen mennyiségi hiányt pótló, választékot bővítő áru szerezhető be külföldön.

a vizsgálati anyag azt tükrözi, hogy mind országos, mind területi vonatkozásban bővíteni, javítani kell a belső információs rendszert.

a vizsgálat tapasztalatai alapján összeállított javaslatokat eljuttatják az illetékes főhatóságokhoz, kereskedelmi vállalatokhoz. rámutatnak például arra, hogy a fogyasztási cikkek importjánál csökkenteni kellene az áru utját. úgy ítélik meg, hogy az üzletkötés sokszor feleslegesen elhúzódik, növekednek a költségek, az igényekkel kapcsolatos információk nem jutnak el gyorsan az illetékesekhez. /mti/

-. -

11.52 rj

ke 13⁷⁰

- 16 -

bb 22. a vándorló munkásokat éri a legtöbb üzemi baleset

vid/ká-ju -cz

1972. augusztus 3.

a vándorlókat, a munkahelyüket gyakrabban változtató munkásokat éri a legtöbb üzemi baleset - erre mutat az okgt nagyföldi kutató és feltáró üzemének első félévi baleseti statisztikája. a százöt személyi sérüléssel járó baleset mintegy hetven százaléka azokat a dolgozókat érte, akik egy-két évet, vagy ennél rövidebb időt töltöttek az olajbányászatban, vagy azonos munkahelyen. az egyik munkahelyről a másikra vándorlók ugyanis rövid idő alatt nem tudnak megfelelő üzemi, munkahelyi gyakorlatra szert tenni.

a nehézséget csak fokozza, hogy az üzem munkásai hat megye területén, több mint harminc berendezéssel dolgoznak. a mostoha terepviszonyok, a hatalmas méretű munkaeszközök, szerszámok mozgatása, üzemeltetése, számos baleseti forrást rejt magában. a legtöbb személyi sérülés a furó és lyukbefejező berendezéseknél fordult elő, de több balesetet jegyeztek fel a szállítási egységeknél, illetve az előkészítő csoportoknál is. a kutató és feltáró üzem szakszervezeti bizottsága, biztonságtechnikai osztálya újabb erőfeszítéseket tesz, hogy a balesetek számát csökkentse. mindenképp előtt arra törekednek, hogy erősödjön az üzem gyakorlati tapasztalattal rendelkező törzsgárdája. /mti/

-. -

bb 23. újszerű kezdeményezésű nyugdíjasok javító és szolgáltató szövetkezete karcagon

vid/ká-ju -cz

1972. augusztus 3.

országosan is követésre méltó kezdeményezés született karcagon. a megyei, a városi tanács és a kiszöv anyagi támogatásával: létrehozták a nyugdíjasok javító és szolgáltató szövetkezetét. a több mint negyedmillió forintos támogatással életre hívott szövetkezetben csaknem negyven olyan szakember tömörült, akik már túl vannak a nyugdíj korhatáron, de erejük, egészségük lehetővé teszi, hogy ipari tevékenységet folytassanak.

/ folyt. köv. /

12.45/ju

ke 13⁷⁰

- 17 -

bb 23. /ujszerü kezdeményezésü ... 1. folyt./-ju

a választott vezetőséggel és jóváhagyott alapszabállyal működő szövetkezet építőipari, szobafestő, asztalos, lakatos, műszerész, esztergályos, mérleghitelesítő és autójavító részleget üzemeltet. a közvetlen lakossági javító és szolgáltató tevékenységen túl, foglalkoznak garanciális munkákkal is. többek között a csepeli motorkerékpárgyárral és a butorértékesítő vállalattal kötöttek szerződést garanciális javításokra. /mti/

--

bb 24. elutazott miskolcra katowice testvérváros küldöttsége

vid/ká-ju -cz

1972. augusztus 3.

miskolc megyei város tanácsának meghívására négy napos tartozkodás után csütörtökön elutazott a lengyelországi katowice testvérváros küldöttsége. a csaknem egy évtizedes multu testvérvárosi kapcsolatok elmélyítésére pavel podbialnak, katowice város tanácselnökének vezetésével érkezett négy tagú küldöttség tájékozódott többek között a város központi, és kerületi közigazgatásáról, a lakáselosztás rendjéről, megtekintette a házigyári elemekből épülő új városnegyedeket a diósgyőri városközpontban, valamint a győri kapuban.

a lengyel testvérosi küldöttséget dr. havasi béla, a miskolc városi pártbizottság első titkára és bárczi béla, a megyei város tanácsának elnöke bucsúztatta. /mti/

--

bb 25. többezer hektárnyi állami föld tulajdonjogát vehetik át a tsz-ek - újabb lépés a nagy, összefüggő mezőgazdasági földek kialakítására

1 jf/tr-ju 1e -cz

1972. augusztus 3.

julius végén, augusztus elején számos tsz- és állami gazdaság közvetlenül rendez egy régi problémát: dönt arról, hogy mi lesz azokkal az állami földekkel, amelyek beékelődtek a termelőszövetkezeti parcellák közé és ilymódon mindkét fél számára lehetetlenné tették a nagy, összefüggő gazdasági területek kialakítását. dr. békési ferenc mém osztályvezető az mti munkatársának elmondotta: országosan mintegy 12.000 hektárnyi területről van szó. ezeket a földeket nem egyszerre, hanem fokozatosan adják át a termelőszövetkezetek tulajdonába, - a nemrégiben megjelent nem rendelet alapján.
/ folyt. köv. /

12.50/ju

1347

- 18 -

bb 25. / többezer hektárnyi... 1. folyt./-ju

az új lehetőség iránt nagy az érdeklődés: annál is inkább, mert a tsz-ek állami gazdaságoktól eddig közvetlenül nem szerezhették meg az állami föld tulajdonjogát. a gazdálkodási érdekek azonban azt kívánták, hogy az állami gazdaságok trvényes lehetőséget kapjanak a számukra egyáltalán nem vagy csak igen nehezen hasznosítható felszabdalt, tagolt területek értékesítésére. eddig több száz hektár átadásáról kezdtek tárgyalásokat országosan az érdekelt felek.

a jogszabály alapján csak olyan külterületi, mezőgazdasági rendeltetésű állami föld, vagy erdő állami tulajdonjogát lehet átruházni, amely nincs tanácsi kezelésben, illetve nem szolgál különleges célokat. /ezért nem terjed ki a rendelet hatálya a belterületekre. / az állami szervek közvetlenül a termelőszövetkezetekre ruházhatják át a kezelésükben lévő nagyüzemileg hasznosítható, mezőgazdasági rendeltetésű állami föld és erdő tulajdonjogát. nem terjed ki a rendelet hatálya a termelőszövetkezet érdekképviselői szerveire.

a tulajdonjog átadására írásbeli szerződést kötnek az érdekelt felek. az írásbeli szerződés megkötéséhez szükséges igazolások és a jóváhagyás megszerzése az átruházó állami szerv feladata. az igazolással és az engedéllyel ellátott szerződést a föld fekvése szerint illetékes járási /városi/ földhivatalnak kell megküldeni, amely megvizsgálja, hogy a szerződés megfelel-e a rendeletben meghatározott követelményeknek.

az illetékesek a rendeletről azt várják, hogy úgy az állami gazdaságok, mind a termelőszövetkezetek gazdálkodási érdeküknek megfelelő földterületeket alakítsanak majd ki. /mti/

--

bb 26. időjárásjelentés

-ju -cz

1972. augusztus 3.

a meteorológiai intézet jelenti augusztus 3-án csütörtökön 13 órakor:

változékony, hűvös idő

az óceáni eredetű hűvös és nedves légtömegek egymást követő hullámai nyugat és közép-európában változékony esős, és az évszakhoz képest hűvös időjárást okoznak. a hajnali órákban franciaországban, az alpok vidéken a földközi tenger északi területein, valamint a kárpát-medencében és környékén sokfelé esett az eső, helyenként záporosó, zivatar keletkezett. a szovjetunió európai területein tovább tart a száraz meleg idő. a kárpát medencében a következő 36 órában változékony és az évszakhoz képest hűvös marad az időjárás.
/ folyt. köv. /

12.55/ju

144

- 19 -

bb 26. / időjárásjelentés .... folyt./-ju

hazánkban szerdán az északi megyékben is felszakadozott a felhőzet és ezeken a részeken 5-10 máshol 10-12 órán át sütött a nap. a nappali felmelegedés a napsütés hatására 23-28 fok között alakult. az esti óráktól kezdve nyugat felül újabb hűvös és nedves levegő érte el az országot, kezdetben csak a dunántúlon, később már a keleti országrészekben is sokfelé esőt, zápor-
esőt, helyenként zivatart okozott.

az elmúlt 24 órában lehullott eső mennyisége általában 15 mm alatt maradt, de balaassagyarmatról 16, Lillafüredről, örkényből és 1924-kről 13-19 fokig hűlt le a levegő. délelőtti borult hűvös, esős idő volt. a hőmérséklet 11 órakor a dunántúlon 14-19 máshol 19-24 fok között váltakozott. budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 20,9 fok volt, 1,2 fokkal alacsonyabb mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 16 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 754 mm mérsékeltén süllyedő irányzatú a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 11 órakor 22 fok volt.

várható időjárás péntek estig: csütörtökön erősen felhős idő, sokfelé esővel, keleten zivatarral. pénteken időnként felszakadozó felhőzet, már kevesebb helyen esővel, néhány helyen zivatarral. megkülönböztető a dunántúlon megerősödő északnyugati északi szél. az évszakhoz képest hűvös marad az idő. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 12-17, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken: 20-25 fok között.

távolabbi kilátások kedd reggelig: eleinte erősen felhős esős idő, majd nyugat felől felszakadozó felhőzet, kisebb eső még lehetséges, az évszakhoz képest hűvös idő. legalacsonyabb hajnali hőmérsékletek 11-16 fok között. legmagasabb nappali hőmérsékletek 20-25 fok között. jelentős mennyiségű /legalább 5 mm/ eső az ország területének 90 százalékán várható, főként az időszak elején.

a duna vízállása budapestnél 400 cm. /mti/

-. -

13.05/ju *ke 14h*

- 20 -

bb 27. vonatpótló autóbuszok sárbogárd-börgönd között

vid/ká-ju hgy

1972. augusztus 3.

a MÁV Pécsi Igazgatósága közli, hogy augusztus 7-25 között a fejér megyei sárbogárd és börgönd vasútállomás között, pályafenntartási munkák miatt, hétköznapokon szünetel a vasutforgalom. a vonalon közlekedő személyvonatpár helyett az utasokat börgönd-székesfehérvár-sárbogárd között vonatpótló autóbuszok szállítják. a vonatpótló autóbuszokon a MÁV díjazás alapján váltott menetjegyek érvényesek. a MÁV felhívja az utazóközönség figyelmét, hogy a vonatpótló autóbuszoknak az 1902. számú gyorsvonathoz csak pusztaszabolcson át lesz csatlakozása. /mti/

-. -

bb 28. a szovjetunióba utazott vendégszereplésre a gyulai körös nemzetiségi tanácsgyűlés

vid/ká-ju hgy

1972. augusztus 3.

a gyulai körös nemzetiségi tanácsgyűlés csütörtökön szovjetunióba, békés megye testvérmegyéjébe, penzába utazott vendégszereplésre. a magyar, szlovák, román, német nemzetiség hagyományain alapuló folklór műsort mutatnak ne. a gyulai táncosokat zenészek és szóló énekesek kísérték. első fellépésük penza megye székhelyén lesz, de szerepelnek Gyula szovjet testvérvárosába, Kuznyeckben is. /mti/

-. -

13.30/ju

ke 14h

- 21 -

bb 29. hatszázötvenezer hizottsértés békés megyéből - több gyulai és csabai kolbász készül

vid/ká-ju hgy

1972. augusztus 3.

ugrásszerűen megnőtt a sertéshizlalási kedv békés megyében. az ötéves terv végére előirányzott hizottsértés látszámot már 1971-ben elérték, s az idén újabb jelentős emelkedés várható. 1972-ben 650 ezer hizottsértést ad a népgazdaságnak békés megye. hat hónap alatt 271 ezer hizottsértést vásárolt fel az állatforgalmi és husipari vállalat, 72 ezerrel többet, mint az előző év hasonló időszakában.

a gyulai husipari vállalat fokozza termelését, hogy a sok hizóból minél többet késztermékként értékesítsenek. fél év alatt 150 vagon gyulai és csabai kolbászt gyártott exportra, öt és fél vagonnal többet, mint az előző év hasonló időszakában. a hazai ellátásra ugyancsak a tavalyinál jóval több tökehúst, töltelékárut és egyéb husipari terméket szállítottak gyuláról. /mti/

--

bb 30. novembertől pvc-fólia bevonatu szekrény sorok készülnek - mekezdődött a gépek szerelése az új székesfehérvári butorgyárban

vid/ká-ju hgy

1972. augusztus 3.

székesfehérváron, a tátra utcában új gyárat épít elavult és tulzsufolt telepe helyett a székesfehérvári butoripari vállalat. a 120 millió forint értékű beruházás fontos szakaszához érkezett, elkészült az 5000 négyzetméter alapterületű gyártócsarnok és megkezdődött a gépek szerelése, az új butorgyár a korszerű, pvc-fólia bevonatu, butorok: hálószobák, gyermekszobák, szekrényfalak készítésére tér át. az új üzem automata gépsorait a nyugatnémet holz-maschinen ring cég szállítja és szereli fel. az új üzem előreláthatóan novemberben kezd meg a termelést és még az idén 5000 műanyag-bevonatu szekrény sorot gyárt. /mti/

--

14.22/-ju

-22 -

MA 14 yr

a szerkesztőségek figyelmébe!

-ju hgy

1972. augusztus 3.

a mai 1. számú hírünk /,, libegő,, / 2. bek. 3. sorában a szöveg helyesen:

... novemberig 190 négyszemélyes sikabint...

/mti/

bb. 31. megnyílt a tit közgazdasági nyári egyetem- mintegy harminc külföldi vendég tanulmányozza az új gazdasági mechanizmust

i/t/nm/fk/rj zs hgy

1972. augusztus 3.

csütörtökön megnyílt a tudományos ismeretterjesztő társulat tizedik nyári egyeteme, amely a gazdasági reformot, a gazdaságirányítás hazai módszereit ismerteti meg a külföldi érdeklődőkkel. a marx károly közgazdaságtudományi egyetemen és a nyári egyetemek tanáraival közösen szervezett csaknem háromhetes studiumot a közgazdaságtudományi egyetem makarenkó utcai nyelvi laboratóriumában dr. halák lászló, a tit budapesti szervezetének titkára nyitotta meg. hangsúlyozta, hogy a társulat tizedik - fővárosunkban azonban mindeddig első - nyári egyetemét azzal a céllal hozták létre, hogy a határainkon túl élők is közvetlen betekintést kaphassanak a gazdasági mechanizmus felépítésébe, működésébe, közelről tanulmányozzák tapasztalatokat, az eredményeket és a jelentkező problémákat.

a kurzusra - a hazai érdeklődőkön kívül - mintegy harmincan érkeztek; a legtöbben az ndk-ból, az nszk-ból, csehszlovákiából, angliából, bulgáriából. elsősorban szakemberek - egyetemi professzorok, tanárok, gazdasági kutató intézetek munkatársai- érdeklődését keltette fel a program.

a nyári egyetemen csütörtökön elhangzott az első előadás is, dr. hetényi istván, az országos tervehivatal elnökhelyettese számolt be a magyar népgazdaság helyzetéről, tervezési rendszeréről.

ami a további programot illeti: a hallgatók többek között áttekintést kapnak a magyar külkereskedelem szerepéről, mechanizmusáról, az árrendszer és árszabályozás kérdéseiről, a magyar népgazdasági beruházási rendszerének alakulásáról, a vállalati érdekelttség- és jövedelemszabályozás kapcsolatáról, kulturális rendezvények, zenei estek és kirándulások egészítik ki a csaknem háromhetes nyári egyetem eseményeit. /mti/

--

14.35 rj

- 23 -

MA 15 yr

bb 32. ujjabb kényzszerpihenő a dunántuli gabonaföldeken -nem adják fel a „kenyércsatát,, a kombájnosok

ő vid-kz szb hgy

1972. augusztus 3.

a csütörtöki dunántuli jelentések ismét nagyarányu esőzésről adtak hírt. az ujjabb kiadós csapadék ismét teljes tétlenségre kényyszerítette a korábbi nagy eszések miatt máris tetemesen károsodott gabonák betakarításáért küzdő kombájnosokat. a munka szinte egész dunántulon szünetelt, de a termelők nem adták fel a „kenyércsatát,, gépek, emberek ezrei - köztük az alföldről átirányított kombájnosok és szerelők - állnak késznelétben, hogy akár egy-egy órára is, de mozgásba hozzák a hatalmas betakarító gépezetet, s akkor is megmentsék a termést, ha esetleg már csak takarmányozásra alkalmas.

zala megyében

ahol fél évszázada nem tapasztalt csapadékmennyiség hullott júliusban, s a folytonosan megismétlődő záporok, zivatarok szinte kilátástalanná tették a betakarítást. 200 milliméter júliusi csapadék következtében elkorhadtak a kalászosok szárai, a „fekvő,, gabonát fölverte a gyom.

a hét derekán szárazra fordult időjárás felcsillantotta a reménysugárt: a hajdu-bihar megyéből kölcsönözött 125 kombájnnal együtt összesen 480 gép próbálkozott a munka folytatásával. az alaposan átázott talaj azonban változatlanul ellenállt. a kombájnok még kettős kerékkal is elsüllyedtek. a dombos, lankás zalai táj a szoros értelmében hősies erőfeszítések elé állítja az aratókat: a dombokra felfelé haladva traktorok vontatják a kombájnosokat, s csak lefelé képesek munkavégzésre. így a teljesítmény rendkívül alacsony, egy-egy gép naponta legfeljebb 2,5-3 hektárt arathat. csütörtökön még ez a lehetőség is megszűnt. ujjabb kiadós eső kényyszerítette további pihenőre a gépeket.

zalaiban eddig a kalászosoknak mintegy 40 százalékát aratták le, a buzának azonban csak alig a 30 százalékát. a megyében együtvéve még 27 000 hektár aratatlan. a gépek mellett a mezőgazdasági, sőt az ipari üzemek dolgozóinak ezrei segítenek a munkában, kézikaszával és fűkaszával. kedvező időjárás esetén ezzel az erővel mintegy 3 hét alatt végezhetnének a betakarítással. az anyagi kár azonban máris jelentős, a minőség pedig nem garantálható. ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy ezután aratott gabona javarésze már csak takarmánynak felel meg.

tönkrement a vetőmag utánpótlás is, a megyéből ugyszólván egyetlen mázsa sem lesz alkalmas vetésre. a szükségletet az alföldről kell majd beszerezni.

/folyt.köv./

15.23/szb

-24-

M 1500

bb 32. /ujabb kényzszerpihenő... 1. folyt./-szb

sulyos gondot jelentett az időjárás a már learatott gabona minőségének romlásában is: a szemek olyannyira megduzzadtak a nedvességtől, hogy kézzel szétmorzsolhatók, az elcsépelte, terített gabona több helyen befülledt, sőt újra csirázott.

veszprém megyében,

ahol zalaéhoz hasonlóan még a gabonák 60 százaléka aratatlan, a gyakran ismétlődő eszések miatt az utóbbi négy napon is csak órákat dolgozhattak a kombájnok. hosszas kényzszerpihenő után szerdán a déli órákban munkához láthattak a gépek, csütörtök reggel azonban ott is ujjabb eszés kezdődött és nem lehetett folytatni az aratást. a gabonaföldek szélén vesztegel az a száz kombáj is, amelyet csongrád, békés és szolnok megyéből küldtek az aratás elősegítésére. gondokat okoz a betakarított gabona is. jórészen 20-22 százalékos a nedvességtartalma, ezért a legtöbb helyen szarítani kell. ilyen körülmények között különösen nagy segítséget jelentenek az alföldi megyékből kapott szarítóberendezések.

győr-sopron megyében

a nagyarányu eszések éppen az aratás közepén változtatták szinte sártengerré a határt. a munkára alkalmas idő legalaposabb kihasználásával is ezideig csak a kalászosok alig több, mint 50 százaléka került a magtárakba, jóllehet, a betakarítás meggyorsítására szabócs-szatmár és szolnok megyéből, az elmúlt hét végén jelentős segítség érkezett. a 111 vendégkombján és segítőkész vezetői, a helyi erővel együtt vasárnap, mintegy négyezer hektáron arattak, cséplték el a termést. a hét első napjaiban, az ujjabb esők miatt, már csak itt-ott gyözködtek a kombájnok és vezetői az átázott földeken, szerdán, a kombájnok fele állhatott munkába és háromezer hektár friss tarlót nagytak maguk után. csütörtökön ujjabb csapadék áztatta az egész tájat, s ez megint leállította az arató és cséplőgépeket. a közös gazdaságok gondoskodnak arról, hogy a kényzszerpihenő idején is, kereseti lehetőséghez jussanak a vendégkombájnosok: a gépműhelyekben dolgoznak minaddig, míg az idő meg nem engedi, hogy gépre üljenek.

somogy megyében,

ahol a felhőszakadások sokhelyütt valósággal lehengerelték a kalászosokat, még az elmúlt napokban ha csak órákat is, de már tudtak dolgozni a gépek. a csütörtökön hajnalban megindult ujjabb eszés viszont ismét teljes tétlenségre kényyszerítette a kombájnosokat, köztük a békés megyéből kölcsönadott 63 arató-cséplőgép vezetőjét is. /folyt.köv./

15.28/szb

-25-

M 1500

bb 32. /ujabb kényszerpihenő... 2. folyt./-szb

a megye termelőszövetkezeteiben ezidőszerint még 36 500, az állami gazdaságok határában pedig több mint 3 000 hektár gabona termése vár még betakarításra. a kinnelevő gabona nagy részét a gaz erősen felverte, különböző gombabetegségek léptek fel, a szem sokhelyütt erős csirázásnak indult. emberemlékezet óta nem volt példa arra, hogy az időjárás ekkora gabonakárt okozott volna a megye gazdaságainak. a munkára alkalmas órák idején „lelopkodott”, termés víztartalma itt is természetesen lényegesen magasabb a megengedettnél, költséges és hosszadalmas szárítást igényel. a megyében levő szárítóberendezések nem is győzik a munkát, ezért igénybe veszik békés megye felajánlott segítségét: csütörtökön mintegy 20 vagon nedves gabonát indítottak utba az alföldre a megye gazdaságai. emellett a gabonatröszt is újabb szárítóberendezéseket bocsátott a megye rendelkezésére. a megye mezőgazdasági vezetői még nem adták föl a reményt. a gépek átcsoportosításával, készenlétbe helyezésével várják azt az időpontot, amikor mint remélik, teljes erővel megindulhatnak. a helyzet persze rendkívül súlyos. vannak már a megyének olyan vidékei, köztük a nagyatádi és a barcsi járás, ahol már több mint 350 milliméter csapadék hullott le alig egy hónap alatt.

vas megyében

a rendkívül sok csapadék ugyancsak egyre nehezebbé teszi a betakarítást. az eső miatt csütörtökön nem tudtak dolgozni a gépek, pedig a gabonának még mintegy kétharmada betakarításra vár. a felázott, sáros talajra nem lehet géppel rámenni, s több helyen 30-35 centiméter magas víz borítja a gabonátáblát.

az emberek, gépek mindenütt készenlétben állnak, s mihelyt az időjárás engedi azonnal hozzáfognak az aratáshoz. maximálisan kihasználják azokat a rövid időszakokat, amikor vágni lehet a gabonát. a megye 150 kiegészítő kombájnra jelentette be igényét, a gépek csongrád és szabolcs-szatmár megyéből folyamatosan érkeznek. a megyei tanács végrehajtó bizottsága határozatban fejezte ki köszönetét azoknak a gazdaságoknak, amelyek a kombájnokat átengedték, csongrád és szabolcs megye párt- és tanácsi szerveinek, az illetékes minisztériumnak, azokért az intézkedésekért, amelyeket az aratás meggyorsításáért tettek.

általános megállapítás, hogy a segítségre szűk megyékből a legjobb kombájnosokat és gépeket küldik a vasi nagyüzemekbe. a több mint tízezer holdas jánoszázi tsz-nek például a székkutasi közös gazdaság segít. a kombájnokkal együtt műhelykocsit, alkatrészeket, szerszámokat, szerelőket és egy gépészmérnököt is küldtek, hogy a gépeknél előforduló esetleges hibákat azonnal ki tudják javítani.

mivel a learatott gabona magas víztartalma, a megyében valamennyi szárítógép éjjel, nappal üzemel. ezt a munkát segíti a szolnok megyei mezőgépi vállalat. jól felszerelt műhelykocsit küldött vas megyébe, s szárító berendezések javítására.

/folyt.köv./

15.40/7;1?

-26-

15.40

bb 33. több kiránduló, kevesebb turista - reprezentatív felmérés az első félév idegenforgalmáról

1 ba/tm 1e bzs hgy

1972. augusztus 3.

összesítették az első félév idegenforgalmi adatait a központi statisztikai hivatalban. az idegenforgalmi felmérés az idén reprezentatív módszerrel készült. egységes, nemzetközileg elfogadott fogalmak és meghatározások alapján, elsősorban a tartózkodás időtartama szerint csoportosítják a magyarországra látogató külföldieket. eszerint turista az, aki egy naptári napnál hosszabb ideig tartózkodik hazánkban, az átutazók 24 órán belül hagyják el az országot, a kirándulók pedig 24 órán belül ugyanabba az országba utaznak vissza, ahonnan érkeztek. egy évben hat reprezentatív időszakot határoztak meg, s ennek alapján korszerűbb, pontosabb felmérés készíthető.

az első félév statisztikai adatai szerint január 1-től június 30-ig 1,700.000 külföldi lépte át határainkat, ami 3.6 százalékkal több, mint az elmúlt év első felében. a szocialista országokból érkezett külföldiek száma változatlan, míg a tőkés országokból 23 százalékkal többen érkeztek, mint tavaly január 1. és június 30. között. a legjobban az nszk-beli turisták érdeklődése nőtt a hazai üdülési lehetőségek iránt, az nszk-ból 36 százalékkal többen látogattak magyarországra. az angol vendégek száma 22 százalékkal, az osztrákoké 18 százalékkal volt magasabb a korábbi évinél. bár a külföldi látogatók száma 3.6 százalékkal nőtt, a turistáké, tehát azoké, akik 24 óránál több időt töltöttek hazánkban, jelentősen, 20 százalékkal csökkent, 46 százalékkal nőtt viszont az átutazók és a kirándulók száma. ebben vezet a szomszédos ausztria, ahonnan évről évre többen látogatnak a hét végeken budapestre vagy a balaton-partra. az elmúlt fél évben számuk meghaladta a 700.000-et.

a szocialista országokból érkező vendégek több mint egyharmada az idei esztendő első felében is a szomszédos cseh-szlovákiaiából jött. lengyelországból kétszer annyi, az ndk-ból 21 százalékkal, a szovjetunióból 17 százalékkal több turista látogatott hazánkba. tovább csökkent viszont a jugoszláviából és bulgáriából érkezők száma.

/folyt. köv./

15.40

- 27 -

bb 33. /több kiránduló ... 1. folyt./bzs

az elmúlt évekhez hasonlóan a balaton és budapest képviseli a legfőbb idegenforgalmi vonzerőt; e két tájegység a turisták 70 százalékának uticélja. a kereskedelmi szálláshelyek forgalma a két területen 13 százalékkal nőtt; ezen belül a szállodai forgalom 11, a fizetővendég-szolgálat szálláshelyeié 24, a kempingek látogatottsága 18 százalékkal. ez azt mutatja, hogy a turisták többsége az olcsóbb szálláshelyeket keresi. míg a korábbi években a kempingek 30-40 százaléka telt meg, addig az idei nyáron ezrével ütötték fel sátraikat a táborokból kiszorult „vadkempingezők”.

a reprezentatív felmérést kiterjesztették a külföldre utazó magyar turistákra is. a felmérés szerint 1972 első félévében a külföldre látogató magyarok száma 17 százalékkal volt magasabb, a turisták száma 3.7 százalékkal emelkedett. január 1-től június végéig 391.000 magyar turista töltött hosszabb-rövidebb időt külföldön. érdekes viszont, hogy az elmúlt évhez képest a magyar turisták átlagos külföldi tartózkodási ideje több mint a felére csökkent. /mti/

..-

bb 34. népfront és kisz együttműködés heves megyében

vid/ká bzs hgy

1972. augusztus 3.

a hazafias népfront heves megyei elnöksége és a kisz megyei végrehajtó bizottsága együttes ülést tartott csütörtökön egerben, amelyen jóváhagyták a két terület közötti együttműködés irányelveit. a megállapodás értelmében segítik egymás tevékenységét, mozgósítják területük tagjait, aktivistáit a közös célok megvalósítására. összehangolják a tömegpolitikai munkát. az együttműködés formái kiterjednek a társadalmi munka, a klub rendezvények, író-olvasó találkozók, baráti összejövetelek, vitanestek stb. szervezésére.

a két szerv a jövőben hatékonyabban együtt dolgozik a beiskolázás, a pályaválasztás, valamint a szakképzés területén. nagy figyelmet szentelnek a társadalmi munka szervezésére, a falvak és a városok szépítésére, a műemlékek ápolására. /mti/

..-

NA 16¹⁰

- 28 -

bb 35. bezárta kapuit az esztergomi nyári egyetem

vid/kz bzs hgy

1972. augusztus 3.

pénteken befejeződött esztergomban a duna-kanyar művészeti nyári egyetemének nyolcadik studiuma. a 12 országból érkezett hallgatók - főleg zenepedagógusok és főiskolások - a magyar zenei nevelés speciális területeivel ismerkedtek meg. a legkiválóbb hazai szakemberek tartottak előadásokat számukra a zenei anyanyelv használatáról és az aktív zenélésről. a kodály tanítása alapján működő egyetemet az idén is kodály közvetlen munkatársa, szőnyi erzsébet erkel-díjas zeneszerző, a zeneművészeti főiskola tanszékvezető tanára irányította. a hallgatók több hangversenyen vettek részt, és kirándulások is színesítették a programot. /mti/

..-

bb 36. csecsen-ingus delegáció érkezett komárom megyébe

vid/kz bzs hgy

1972. augusztus 3.

négytagú delegáció érkezett csütörtökön tatabányára komárom megye testvérterületéről, a csecsen-ingus aszszk-ból. a szovjetunió egyik legkisebb köztársaságából ez a harmadik küldöttség, amely a megyében jár, és a komárom megyeiek is már két ízben jártak barátaiknál. a vendégek ezuttal a megye több városával, ipari és mezőgazdasági üzemével ismerkednek meg. a programban fontos helyet foglal el a komáromi kőolajipari vállalat megtekintése. ugyanis a kaukázus északi részén fekvő köztársaság nemzeti jövedelmének 75 százalékát a kőolaj termelés és feldolgozás adja. így ezen a téren különösen sok tapasztalatot tudnak cserélni. a vendégek kirándulnak a fővárosba és a balatonra is. egyhetes magyarországi tartózkodásuk során találkoznak komárom megye párt, állami és társadalmi szerveinek vezetőivel is. /mti/

..-

bb 38. ifju házaspár nyerte az országos közlekedési kiállítás főnyereményét

vid/kz bzs hgy

1972. augusztus 3.

fiatal pécsi házaspár - román jános sörgyári technikus és felesége - nyerte az országos közlekedési kiállítás tárgysorsjátékának főnyereményét. a 000485 sorszámú, öt forintos sorsjegy ellenében lettek zsiguli tulajdonosok. a sorsjegy vásárlás előtti nap jöttek haza nászutról pécsre, ahol akkor zajlott a közlekedési kiállítás. így a jelek szerint a szerencse gyorsan az ifju pár mellé szegődött. /mti/

..-

NA 16¹⁰

- 29 -

bb 37. tovább bővült a lakosság ellátását szolgáló tsz-melléküzemági tevékenység győr-sopron megyében - ülést tartott a megyei tanács vb

vid-kz szb hgy

1972. augusztus 3.

győr-sopron megye 111 termelőszövetkezete közül mind több használja ki a melléküzemágakban fejlődési lehetőségeket. a megyei tanács végrehajtó bizottságának csütörtökön megtartott ülésén megállapították, hogy a gazdaságok többsége az általános célkitűzéseknek megfelelően végzi ezt a munkát, s ma már több mint négyezer szövetkezeti tagot foglalkoztatnak a melléküzemági munkahelyeken. az utóbbi években tovább nőtt a termelőszövetkezetek közvetlen értékesítő szerepe. jelenleg 121 szövetkezeti elárúsító hely működik a megyében. jelentősen fejlődött, bár az igényektől még elmarad, a kistalaj közös gazdaságok élelmiszeripari tevékenysége is. tartósítással, husfeldolgozással 16 gazdaság foglalkozik, árbevételük öt esztendő alatt éppen a kétszeresére, összesen mintegy 72 millió forinttal emelkedett. kunszigeten, bősárkányban, szilsárkányban és rábacsanakon működik husfeldolgozó üzem a helyi tsz-ek kezelésében. gönyűn és győrsövényházaiban tsz-tulajdonban levő sütőüzemek járulnak hozzá a lakosság jobb ellátásához, a választék bővítéséhez.

állami vállalattal, intézménnyel kötött szerződés alapján a megyében 22 tsz végez gépipari, kettő vegyipari és további kilenc pedig könnyűipari munkát. a 33 közös gazdaság közül 27, ez év július 15-ig felmentését kérte a nem mezőgazdasági jellegű ipari tevékenység végzése alól. ugyanakkor az elmúlt években kétszeresére emelkedett például a lakosság érdekeit is szolgáló, építőipari munkát végző, és hasonlóan alakult a bérfuvarozással, szállítással foglalkozó termelőszövetkezetek száma is. /mti/

bb 39. újabb nagy esőzés heves megyében - csökkent a piaci felhozatal

vid-kz szb hgy

1972. augusztus 3.

őszre emlékeztető sűrű eső zúdult csütörtökön délelőtt heves megyére. néhány óra alatt mintegy 30-50 milliméter csapadék hullott le. a déli órákban eger utcáin patakokban folyt a víz. abazilika előtti lépcsősoron látványos vizesést produkált az eső. a mátrában a déli órákban 11 fokra süllyedt a hőmérséklet.

/tolyt.köv./

NA 1655

-30-

bb 39. /újabb nagy... 1. folyt./-szb

a tartós esőzés, valamint a hűvös idő a mezőgazdaságban súlyos gondokat és károkat okozott. a gabonatablákon mindenhol szünetelt a munka. a nap nagyobb részében a zöldségszüret is leállt és ez kedvezőtlenül befolyásolta a piaci felhozatalt. a megyei vásárló telepeire csütörtökön mindössze 14 vagon áru érkezett, a szokásos 30-35 vagon helyett. fokozta a gondokat, hogy a szállító járművek a már leszedett zöldségfélét sem tudják továbbítani az ázott talajon. több zöldségtermelő közös gazdaságban a dolgozók áldozatos munkával, kézi erővel juttatták el a közutakon várakozó teherautókra a közellátás szempontjából legfontosabb árut. a rengeteg eső az áruk minőségét is erősen megrongálta. a paradicsom táblákon itt-ott már repedezik a termés. féldő, hogy a korai érési szőlő fürtök is jelentősen károsodnak. /mti/

..-

bb 40. modern termeléstechnikát tanulnak a tanyai asszonyok bács-kiskun megyében

vid-kz szb hgy

1972. augusztus 3.

bács-kiskun megyében sorozatos találkozókat, bemutatókat rendeznek a pusztai gazdaasszonyok részére. csütörtökön például a csölyospálosi kunság szakszövetzetben jöttek össze a környékbeli tanyákról az asszonyok. ezeknek a találkozóknak a megye sajátos szövetkezeti formája ad jelentőséget. míg a mezőgazdasági nagyüzemekben - az állami és a termelőszövetkezeti gazdaságokban - a technika állandó jelenléte tudatformáló tényezőként hat az emberekre, addig a szakszervezetekben tömörült gazdálkodók elszigeteltebben élnek. a homokhátsági mezőgazdasági szövetkezetek kecskeméti területi szövetségének körzetében majdnem huszezer ezeknek a kisgazdaságoknak a száma. a gazdaságok többségében még a hagyományos formában termelnek. az állattartás, a kertészkedés korszerűsítésére az asszonyok figyelmét is felhívják. legutóbb a kisállattenyésztés, most pedig a zöldségtermesztés korszerűsítése volt a téma. bemutatták a gépi palántázást, s felhívták a figyelmet a legújabb, gazdaságosan termelhető fajtákra. ezek a találkozók nem merülnek ki a termelésfejlesztés témáival, hanem a parasztasszonyok életkörülményeinek, művelődésének fejlődését is szolgálják. /mti/

..-

NA 1700

-31-

bb 41. embargó: 24 óráig!

kádár jános megkezdte nyári szabadságát

fodor/h szb hgy

1972. augusztus 3.

kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára augusztus 4-én megkezdte rendes évi szabadságát. /mti/

--

bb 42. a fővárosi fürdőigazgatóság közli,

pá szb zs

1972. augusztus 3.

hogy a rudas-uszoda augusztus 5-től ismét a lakosság rendelkezésére áll. ö/mti/

--

bb 43. megszüntették az árvízvédelmi készültséget a drávánál

1 sb/pf szb ie

1972. augusztus 3.

az utóbbi napokban nem kapott számottevő csapadékot a dráva vízgyűjtő területe, s így tovább apadt a folyó. barcsnál a tetőzés óta több mint 3 méterrel csökkent a vízszint, s ennek megfelelően a csütörtökre virradó éjszaka a folyó teljes magyar szakaszán megszüntették az árvízvédelmi készültséget. most már csak a muránál és a zala torkolati szakaszánál tartanak óvatosságból elsőfokú készültséget, tehát lényegében figyelőszolgálatot a gátakon. /mti/

--

bb 44. elhunyt wittman tiber egyetemi tanár

szb la

1972. augusztus 3.

fájdalmas veszteség érte a magyar tudományos életet: 49 éves korában hosszas szenvedés után elhunyt wittman tiber egyetemi tanár, a történelemtudományok doktora. utolsó könyve, a latin-amerika története, nemrégiben jelent meg.

/folyt.köv./

17.00/szb

-32-

NA 17re

bb 44. /elhunyt... 1. folyt./-szb

wittman tiber professzor több magyar egyetemen látta el különféle történelmi tanszékek vezetését. 1961-ben a szegedi józsef attila tudományegyetemen nyert egyetemi tanári kinevezést s a közepkori egyetemes történet és latin-amerika története tanszéket vezette.

tudományos munkássága széleskörű hazai és nemzetközi elismerést váltott ki. a bolíviai potosi egyetem diszdzoktora, a bachten van kupa flamand tudóstársaság és az american political science association tiszteletbeli tagja volt. 1971-ben a csehszlovák comenius emlékérmét, 1972-ben a munka érdemrend ezüst fokozatát kapta meg.

temetése szegeden, augusztus 7-én lesz. /mti/

bb 32. /ujabb kényszerpihenő.....3.folyt/ny

fejér megyében

ahol a három hete tartó rendkívül csapadékos időjárás miatt ugyancsak „lopkodni” kell a termést a gabonaterületekről, eddig a learatandó terület 65 százalékán végeztek a munkával. a gabonaterületek ott is gyomosak és megdőltek. a közös gazdaságok szintén minden használható percben dolgoznak. az egyes járásokon belül átcsoportosították a kombájnokat. /mti/

--

bb 46. vásárhelyi kováts tiber kiállítása győrött

vid/kz/ny la

1972. augusztus 3.

a képcsarnok vállalat győri bemutatótermében csütörtökön délután megnyílt vásárhelyi kováts tiber festőművész első önálló kiállítása. harminc tájképet láthatja a közönség. /mti/

17.10/ny

-33-

NA 17re

bb 45. tervpályázat autóbusz-forgalmitelep technológiai épületére

1 kf/pf/ny 1e -la

1972. augusztus 3.

a közlekedéstudományi egyesület és a budapesti közlekedési vállalat nyilvános tervpályázatot hirdet autóbusz forgalmitelepen technológiai célokat szolgáló korszerű épület kialakítására. a pályázóknak egy - 250 autóbusz tárolására alkalmas - forgalmitelepen gazdaságosan, gyorsan és könnyen, hazai anyagból, könnyűszerkezeti módszerekkel felépítendő olyan csarnok tervét kell összeállítani, amely hagyományos építési módot nem igényel.

a részletes tervpályázati kiírás és mellékletei a közlekedéstudományi egyesületnél/ budapest, v. szabadság tér 17.sz/. vehetők át szombat kivételével. a pályaművek benyújtási határideje 1972. december 30. a pályatervek díjazására és megvételére összesen 180.000 forintot fordítanak./mti/

.-

bb 47. fehér Lajos látogatása a budapesti mezőgazdasági szövetkezetek szövetségében

gg/ny la

1972. augusztus 3.

fehér Lajos, az mszmp politikai bizottságának tagja, a kormány elnökhelyettese csütörtökön a budapesti mezőgazdasági szövetkezetek szövetségének székházába látogatott, ahol baráti hangulatú beszélgetést folytatott a szövetség elnökségének tagjaival. dóra Mihály, a szövetség és a rákospalotai béke tsz elnökének bevezetője után szabó István, a szövetség titkára beszámolt a fővárosi szövetkezetek fejlődéséről, gazdasági helyzetéről, a termelősövetkezetek nem mezőgazdasági jellegű tevékenységét szabályozó intézkedések hatásáról és a szarvasmarha tenyésztés fejlesztését szolgáló kormányprogram fogadtatásáról. ezt követően a jelenlevő sokoldalú eszmecsere folytatott a fenti témákról, továbbá a fővárosi mezőgazdasági termelősövetkezetek zöldségtermelésének fejlesztési lehetőségeiről, különös tekintettel a budapesti piacok jobb ellátására./mti/

.-

17.41/ny

-34-

NF 1800

bb 48. felhasználható 19 órától!

befejeződött a vi. bartók szeminárium - gertler endre és sándor györgy nyilatkozata

t ro/pá/ny zs la

1972. augusztus 3.

csütörtökön véget ért az idei - sorrendben vi. - bartók szeminárium. ünnepi záróaktusként fiatal előadóművészek nemzetközi mezőnyében adott koncertet este a fészek művészklubban. a műsorban bartók művei, hegedű- és zongoradarabok, vonósnyegyesek - teljes művek és részletek - szerepeltek. az előadás során a hallgatóság képet nyert azokról az eredményekről, amelyeket a 17 országból érkezett fiatal zeneművészek bartók zenéjének hiteles értelmezésében és megszólaltatásában szereztek a 16 napos studium során.

x x x

a hazai mesterek mellett idén gertler endre, a brüsszeli és a hannoveri konzervatórium tanára, bartók egykori szonáta-partnere a hegedűszakon, sándor györgy, az usa-ban élő zongoraművész zongora-szakon oktatott. tapasztalataikról, a szeminárium szerepéről, jelentőségéről nyilatkoztak az mti munkatársának. gertler endre 17 éves volt, amikor bartók szonáta partnerével választotta, s a mesterrel együtt alakíthatta ki a hegedű-darabok megszólaltatásának módját.

- 1938-ban brüsszelben léptem fel bartókkal. második szonátáját adtuk elő, amelyet ő maga „hermetikusként” ítélte, s az volt a véleménye, hogy talán még nem érett meg az idő eljátszására. a zsufolásig telt előadóteremben óriási óvációval fogadtak a művet, s ő - aki megszokta, hogy muzsikája után hamar elhal a taps - hitetlenkedve mondta: tetszik nekik? ez nem lehet igaz! azóta szinte a leggyakrabban játszott szerző a 20. századi mesterek között. mindemelett talán még ma sem mértük fel teljesen, még nem vagyunk tökéletesen tudatában bartók alkotó nagyságának. a korábban élt alkotó művészek előadásmódjához hasonlóan még nem alakult ki a közös nyelv bartók interpretálásában, ezért tartom nagyjelentőségűnek a budapesti szemináriumot. mint tanár melegen ajánlottam és ajánlom a magyarországi studiumot, hisz a partitúra ismeretén túl itt „kóstolhatják meg”, a bartókot körülvevő levegőt, itt érezhetnek rá a magyar nyelv zenéjére, prozódijára, amely művészetének ihlető forrása volt.

azon túl, hogy kötelességemnek tartom élményeimet, tapasztalataimat a fiatal előadóművész-generációnak átadni, mindig örömmel jövök magyarországra. a rendelkezésre álló idő - két hét - elég rövid ahhoz, hogy a résztvevők valamit tökéletesen megtanuljanak, de nem is ez a döntő. autentikus forrásokból olyan „eligazítást”, korrekciókat kapnak, amelyeknek alapján értő módon csendülhet fel majd tolmácsolásukban bartók zenéje.

/folyt köv/
18.25/ny

-35-

NF 1800

bb 48. / felhasználható 19 órától... befejeződött...folyt/ny

sándor györgy bartók-tanítvány volt, elsőként szólaltatta meg a iii. zongoraversenyt.

- igen, ez már halála után volt philadelphiaiban, ormándi jeno vezényelt. korábban azonban eljátszottam tánc-szvitjének zongora-átiratát, s ezt még ő is hallotta.

- harmadszor tanítok a szemináriumon, szép gondolatnak tartom megrendezését. jelentős kontaktussá fejlődhet a hazai és külföldi tanárok, tanítványok, előadóművészek között, a bartók zene „idea-cseréjének”, tiszta forrása lehet. bartók életműve sok nép művészetéből merít, s ehhez méltó az itt tanuló külföldi fiatal előadóművészek tudásvágya, amellyel birtokolni szeretnék e csodálatos zene lényegét, esszenciáját.

- mint előadóművész meglehetősen sokat koncertezem szerente a világon. európa országaiiban, az egyesült államokban, de peruban és japánban is bartók ma már igazi „publikumsiker”, itt leendő előadóművészek ismerkednek most bartókkal. lehet, hogy hibás felfogásban játszották, amikor ideérkeztek. ha nem is tökéletes technikával talán, de az interpretálási lehetőségek ismeretében távoznak. a művészetben sok mindent „nem lehet leírni”, nekem megadatott személyes intenciókat is hallani, törekvésem, hogy mint pedagógus átadjam, és más alkalommal - előadóművészként „megszólaltassam ezt az univerzális zeneszerzőt.

amiben még mindkét művész egyetértett: nagy örömeikre szolgált volna, ha több magyar fiatalal találkoznak a szeminárium munkájában./mt1/

..-

a szerkesztőségek figyelmébe !

a bb 5. számú hírünket / az országos ifjúságpolitikai és oktatási tanács irányelvei a középiskolai tanulmány ösztöndíjjuttatásról / teljes egészében

v i s s z a v o n j u k !

/mt1/

18.55/ny

..-
-36-

NA 1900

bb 49. a balatonba fulladt

1 ms/gg bzs la

1972. augusztus 3.

otto kreitke 37 éves nszk-beli gépkocsivezető, gebhardshageni lakos balatonszemesnél motorcsónakból a balatongba ugrott. a szerencsétlen ember a vízbe fulladt. /mt1/

..-

bb 50. megfojtotta feleségét, majd jelentkezett a rendőrségen

1 ms/gg bzs la

1972. augusztus 3.

csipkés jános 29 éves komlóí máv váltókezelő szalaton a szabadság ut 146. szám alatt megfojtotta különváltan élő feleségét, mert nem volt hajlandó visszatérni hozzá. tettének elkövetése után önként jelentkezett a rendőrségen. a baranya megyei rendőrfőkapitányság csipkést előzetes letartóztatásba helyezte. /mt1/

..-

bb 51. közlekedési balesetek

1 ms/gg bzs la

1972. augusztus 3.

füredi iván budapesti épületgépész abony határában az utviszonyoknak megfelelőnél nagyobb sebességgel vezette személygépkocsiját. eközben áttért az uttest menetirány szerinti baloldallára és összeütközött a szabályosan szembejövő személygépkocsival. ennek vezetője. barkóczy jános nyirbélteki gazdasági vezető a kórházba szállítása után belehalt sérüléseibe, vele utazó felesége pedig életveszélyes sérülést szenvedett. a másik személyautó három utasa könnyebben sérült meg. a pest megyei rendőrfőkapitányság őrizetbe vette füredi ivánt és megindította ellene az eljárást.

nyiregyházán szabálytalanul előzött tehergépkocsijával gerzsenyi károly besztereci gépkocsivezető és halálra gázolta az uton kerékpározó budaházi józsef nagyhalászi nyugdíjast. a gázoló vezetőt a szabolcs-szatmár megyei rendőrfőkapitányság őrizetbe vette és megindította ellene a büntető eljárást.

/folyt. köv./

- 37 -

NA 1900

bb 51. /közlekedési ... 1. folyt./bzs

kecskeméten d.jános 17 éves helybeli betanított lakatos, akinek nincs vezetői engedélye, motorkerékpárjával a megengedettnél nagyobb sebességgel haladva, az uttesten elütötte nagy tamás 4 éves kecskeméti kisfiút, aki kórházba szállítása közben meghalt. a motorkerékpár vezetője ellen eljárás indult.

nem adta meg az elsőbbséget egy hév szerelvénynek budapesten a iii. kerületben a szentendrei ut és a kazal utca sarkánál horváth árpád budapesti gépkocsivezető és tehergépkocsijával összeütközött vele. a tehergépkocsin utazó basák jános budapesti kocsikísérőt a mentők súlyos sérüléssel kórházba szállították. horváth ellen eljárás indult.

a x. kerületben a kereszturi uton a vasuti feljárónál fazekas mihály budapesti villanyszerelő, aki itt az állapotban a megengedettnél gyorsabban vezette járművét, motorkerékpárjával nekiütközött az utsegély-korlátnak. fazekast és utasát, kozák antal ugyancsak budapesti villanyszerelőt kórházba szállították. fazekas mihály vezetői engedélyét a rendőrség bevonta. /mti/

-. -

bb 52. időjárásjelentés

gg bzs la

1972. augusztus 3.

a meteorológiai intézet jelenti augusztus 3-án, csütörtökön este 19 órakor:

hűvös, szeles idő

várható időjárás péntek esitg: felhőátvonulások, futó esőkkel, egy-két helyen zivattal. megélénkülő, a dunántulon megerősödő északnyugati, északi szél. az évszakhoz képest hűvös idő.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken: 20-25 fok között. /mti/

-. -

NA 1950

- 38 -

bb 53. súlyos szerencsétlenség hosszuperesztegen

g/ny ms la

1972. augusztus 3.

csütörtökön délután 12.40-kor vas megyében hosszupereszteg közelében a 8-as számú főútvonal egy vasuti kereszteződésében bögös miklós 25 éves budapesti gépkocsivezető a volán személytaxijával körültekintés nélkül ráhajtott a sinekre, és összeütközött a sárvár-zalabér között közlekedő személyvonattal. a baleset következtében a gépkocsi vezetője és utasai: a 43 éves dr. répay géza és a 40 éves papp dezső az uvaterv mérnökei, budapesti lakosok a helyszínen meghaltak. /mti/

-. -

bb 54. elütött egy autóbusz egy kisfiút

i ms/gg/ny la

1972. augusztus 3.

csütörtökön délben pesterzsébeten a dózsa györgy uton az atra gyár előtti hév megállónál egy 66-os autóbusz elütötte nagy ferenc 7 éves ozorai kisfiút, akit nyaralni hoztak fel falujából. a gyermeket a mentők súlyos sérüléssel a heim pál gyermek-kórházba szállították. /mti/

-. -

bb 55. forróvizztartályba esett és meghalt

i ms/gg/ny la

1972. augusztus 3.

a ganz villamossági művek fény utcai telepén juhász attila 18 éves villanyszerelő munka közben belezuhant egy forróvizztartályba és életét vesztette. /mti/

20.45/ny

-39-

v é g e .

NA 2050

1972 AUG 9